

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในสภาพปัจจุบันนี้ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปยังใช้ภาษาไทยกันผิดพลาดมาก ด้วยเหตุนี้เองจึงมีผู้ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทย เพื่อที่จะนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้ภาษาไทยที่ผิดพลาดให้ถูกต้อง แต่การศึกษายังทำกันไม่กว้างขวางนัก เท่าที่มีการศึกษากันอย่างจริงจัง คือ การศึกษาข้อมูลจากผู้ที่คาดว่ามีความรู้ภาษาไทยอย่างดี ได้แก่ การศึกษา ลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๑๕ และ ๒๕๑๖ การศึกษาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากข้อทดสอบและแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ปี ๒๕๑๘ - ๒๕๒๐ การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาในวิทยุสารประจำวัน ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ และการศึกษาเปรียบเทียบ ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๒๕

ผู้วิจัยเห็นว่าข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทยควรศึกษาจากการใช้ภาษาไทยของบุคคลหลาย ๆ กลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อครู อาจารย์ และนักเรียนโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลการใช้ภาษาไทยจากวารสารการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งเป็นเอกสารที่แพร่หลายมากในวงการศึกษาระดับประถมศึกษาทั่วราชอาณาจักร โดยคาดว่า

การศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทยในวารสารนี้น่าจะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำมาเป็นแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภาษาไทยได้อีกทางหนึ่ง

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาข้อมูลจากวารสารการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เนื่องจากวารสารนี้เป็นวารสารที่องค์กรของรัฐเป็นเจ้าของ และวารสารนี้ยังได้เผยแพร่ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ กว่าโรงเรียน อาจารย์ไม่ต่ำกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน นักเรียนจำนวนไม่ต่ำกว่า ๖,๐๐๐,๐๐๐ คน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โรงเรียนในสังกัดของเทศบาล ซึ่งล้วนเป็นหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาทั้งสิ้น การใช้ภาษาไทยในวารสารนี้จึงน่าจะมีอิทธิพลต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก ถ้าวารสารการศึกษาใช้ภาษาไทยผิดพลาดก็อาจทำให้ผู้อ่านหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับใช้ภาษาไทยผิดพลาดไปด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่าควรได้ศึกษาว่าการใช้ภาษาไทยในวารสารการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภามีข้อผิดพลาดอะไรบ้าง เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการแก้ไขให้ถูกต้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. วิทยานิพนธ์เรื่อง " การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๑๕ และ ๒๕๑๖ " ของนางสาวไซลิวิ ปราโมช ณ อยุธยา เป็นวิทยานิพนธ์ที่รวบรวมข้อมูลจากข้อสอบวิชาภาษาไทยของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๑๕ และ ๒๕๑๖ ชั้นปีที่ ๑, ๒ และ ๓ จำนวน ๑,๐๐๐ ฉบับ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเรื่องนี้ออกเป็น ๒ ภาค คือ ภาคที่ ๑ กล่าวถึงข้อผิดพลาดในการใช้คำชนิดต่าง ๆ

ข้อผิดพลาดในการแต่งประโยค ข้อผิดพลาดในเรื่องความหมาย และข้อผิดพลาดในเรื่องการสะกดการันต์ ภาคที่ ๒ กล่าวถึงเรื่องการใช้แนวเทียบผิด ความหมายของคำ อธิพจน์ของภาษาบาลีและสันสกฤต ความสับสนเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ภาษาและการอ่าน

๒. วิทยานิพนธ์เรื่อง " การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดคำภาษาในวิทยุสารประจำวัน ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ " ของนางสาววารุณี เสวตาลัย ฉบับนี้เป็นวิทยานิพนธ์ที่รวบรวมวิทยุสารประจำวันของกรมประชาสัมพันธ์ ใน ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จำนวน ๒๔๕ ฉบับ แต่ละฉบับประกอบด้วยข่าวที่อ่านออกอากาศตอนเช้าเวลา ๗.๐๐ น. และ ๘.๐๐ น. และข่าวภาคค่ำอ่านออกอากาศเวลา ๑๘.๐๐ น. และ ๒๐.๐๐ น. หรือ ๒๑.๐๐ น. ของทุกวัน ผู้วิจัยได้แบ่งศึกษาเรื่องนี้เป็น ๒ ภาค คือ ภาคที่ ๑ ความผิดพลาดในการใช้คำ กล่าวถึง การใช้คำผิดชนิด การใช้คำผิดรูป การใช้คำชนิดเดียวกันผิดคำ การใช้สำนวนผิดรูปแบบ ภาคที่ ๒ ความผิดพลาดในคำความหมายของคำชนิดต่าง ๆ ในภาคนี้แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ ตอนที่ ๑ การใช้คำผิดความหมาย ตอนที่ ๒ การใช้คำที่มีความหมายซ้ำกัน ตอนที่ ๓ การละคำอันเป็นเหตุให้ความหมายของข้อความไม่สมบูรณ์

๓. วิทยานิพนธ์เรื่อง " การศึกษาเปรียบเทียบ ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ " ของนางสาวชูศรี ศรีแก้ว ฉบับนี้เป็นวิทยานิพนธ์ที่รวบรวมข้อมูลจากข้อสอบเขียนเรียงความของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน ๒๕๔ ฉบับ ผู้วิจัยได้ศึกษาในเรื่องข้อผิดพลาดในการใช้คำ ข้อผิดพลาดในการแต่งประโยค ข้อผิดพลาดในการสะกดการันต์ ข้อผิดพลาดในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ข้อผิดพลาดในการใช้อักษรย่อ ข้อผิดพลาดในการใช้เครื่องหมายบวก ข้อผิดพลาดในการใช้เครื่องหมายเพราะฉะนั้นและได้เปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์และแผนกศิลปะ

๔. งานวิจัยเรื่อง " สมรรถภาพในการใช้ภาษาไทยชั้นต่าง ๆ ของคนไทย
 โครงการปีที่ ๑ : ข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย " เป็นงานวิจัยที่รวบรวมข้อมูลจากข้อสอบและแบบฝึกหัดของนิสิตคณะอักษรศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๑๔ - ๒๕๒๐ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องความผิดพลาด
 และความบกพร่องด้านการใช้ภาษา โดยแยกเป็นหัวข้อดังนี้ ๑. การใช้ภาษาผิด ได้แก่
 การใช้คำผิดชนิด การใช้คำชนิดเดียวกันผิดคำ การใช้คำและสำนวนผิด การใช้ประโยคผิด
 การใช้ราชาศัพท์ผิด ๒. การใช้ภาษาบกพร่อง ได้แก่ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม
 การใช้ภาษาไม่กระชับ การใช้ภาษาไม่สละสลวย ในเรื่องความผิดพลาดและความบกพร่อง
 ในเรื่องการเขียน ได้แยกหัวข้อดังนี้ การสะกดการันต์ การใช้อักษรย่อและเครื่องหมาย
 ไปยาลใหญ่ การใช้เครื่องหมายอื่น ๆ การใช้ตัวเลขแทนตัวอักษร การเว้นวรรค และ
 การขึ้นย่อหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทยในวารสารการศึกษา
 ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๘ ซึ่งเป็นวารสารที่เผยแพร่ไปยัง
 โรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการ
 จังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และห้องสมุดประชาชน
 ทั่วประเทศ

๒. เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้ภาษาไทยในวารสาร
 การศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทยและข้อผิดพลาดในค่านการเขียน การสะกดการันต์และการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ จากวารสารการศึกษาของสำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๘ จำนวน ๕๐ เล่ม ทั้งรายละเอียดต่อไปนี้

ก. ประชาศึกษา	จำนวน	๓๖	เล่ม
ข. วิทยาจารย์	จำนวน	๓๖	เล่ม
ค. การศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน	๑๘	เล่ม
	รวมทั้งสิ้น	๙๐	เล่ม

ประโยชน์ที่่ได้รับจากการวิจัย

๑. เป็นแนวทางแก่ผู้จัดทำวารสารการศึกษาที่จะปรับปรุงแก้ไขในเรื่องการใช้ภาษาไทย
๒. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนภาษาไทยที่จะแนะนำผู้เรียนให้ใช้ภาษาไทยที่่ดีขึ้น
๓. เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจภาษาไทยทั่วไปที่จะปรับปรุงการใช้ภาษาของตนให้ดีขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สํารวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. รวบรวมข้อมูลจากวารสารการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๘
๓. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แยกประเภท ศึกษาลักษณะข้อผิดพลาด
๔. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

หลักในการพิจารณาข้อผิดพลาด

ในการพิจารณาข้อผิดพลาดในข้อมูลที่ได้จากวารสารการศึกษา ผู้วิจัยใช้หนังสือ
ต่อไปนี้เป็นหลักในการพิจารณา

๑. หลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร เป็นหลักในการพิจารณาในคำ
การใช้คำและคำกริยาใช้เครื่องหมายต่าง ๆ

๒. โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ ของ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์
เป็นหลักในการพิจารณาข้อผิดพลาดในคำไวยากรณ์

๓. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ เป็นหลักในการพิจารณาใน
คำความหมายและการสะกดการันต์

นอกจากหนังสือดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและจากประสบการณ์
ในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันเป็นหลักในการพิจารณาประกออีกทางหนึ่งด้วย

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ศัพท์ต่อไปนี้นิยามตามหนังสือหลักภาษาไทย ของพระยาอุปกิตศิลปสาร

คำนาม	คำบอกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
คำสรรพนาม	คำใช้แทนชื่อต่าง ๆ
คำกริยา	คำแสดงอาการของคน สัตว์ สิ่งของ
คำวิเศษณ์	คำประกอบคำอื่นให้มีความต่างออกไป
คำบุพบท	คำสำหรับนำหน้าคำนามและคำสรรพนาม
คำสันธาน	คำเชื่อมคำหรือความให้ติดต่อกัน ในงานวิจัยนี้ใช้ชื่อว่า คำเชื่อม
คำอุทาน	คำออกเสียงต่าง ๆ

ศัพท์ต่อไปนี้นิยามหนังสือโครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ ของ ดร.วิจิตร

ภาณุพงศ์	
อนุพากย์	ประโยคสามัญที่ลดฐานะ เป็นส่วนหนึ่งของประโยคใหญ่ ในที่นี้หมายถึง ประโยคซับซ้อนและประโยคสมที่ประกอบด้วยอนุพากย์ตั้งแต่สอง อนุพากย์ ขึ้นไป

ค่าเชื่อมอนุพากย์ ค่าที่ทำหน้าที่เชื่อมอนุพากย์ ๒ อนุพากย์เข้าด้วยกัน ค่าเชื่อมอนุพากย์
แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

ค่าเชื่อมสามัญ ค่าเชื่อมอนุพากย์ที่ทำหน้าที่เชื่อมอนุพากย์ ๒ อนุพากย์เข้าด้วยกัน
ค่าเชื่อมสัมพันธ์ ค่าเชื่อมอนุพากย์ ๒ อนุพากย์เข้าด้วยกันและทำหน้าที่เป็นส่วน
ประกอบของอนุพากย์หน่วยใดหน่วยหนึ่งด้วย ได้แก่ หน่วยประธาน
หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรองของอนุพากย์ด้วย

เครื่องหมายที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

- _____ ใช้ชี้ค้ำหรือกลุ่มค้ำที่เกินมา หรือต้องการเน้น
- _____ ใช้ชี้ค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ผิดปกติ และวงเล็บค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ควรใช้แทน
()
- ใช้ชี้ค้ำค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ผิดปกติควรตัดออก
(X)
- _____ ใช้ชี้ค้ำค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ผิดปกติ และวงเล็บค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ควรใช้นอกเหนือ
[]
ไปจากความผิดที่กำลังกล่าวถึง
- _____ ใช้แสดงว่าค้ำหรือกลุ่มค้ำขาดหายไป และวงเล็บค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ควรเติม
[^]
นอกเหนือจากความผิดที่กำลังกล่าวถึง
- _____ ใช้แสดงว่าค้ำหรือกลุ่มค้ำเกิน และวงเล็บค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ควรตัดออกนอกเหนือ
[X]
จากความผิดที่กำลังกล่าวถึง
- _____ ใช้วงเล็บค้ำหรือกลุ่มค้ำที่ให้เลือกเอาค้ำใดค้ำหนึ่ง
{ }
- ... ใช้แสดงข้อความที่ละไว้

การอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

- ป. ประชาศึกษา
- ว. วิทยาจารย์
- กศน. การศึกษานอกโรงเรียน